

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО УКУСИВ КЛІЩ?

Щорічно кількість людей, що зазнали нападу кліщів, збільшується. Кліщі вже давно не пов'язані лише з лісами і чатують на нас практично всюди - у парках і садах, на газонах і подвір'ях великих і малих міст, на дачних ділянках, в природних ландшафтах, наметових містечках, відпочинкових комплексах.

У Львівській області в 2017 році звернулися в лікувальні заклади за меддопомогою з приводу присмоктування кліщів 1526 осіб, в т.ч. 776 жителів м.Львова. Зареєстровані 310 випадків хвороби Лайма, що удвічі більше, ніж в 2016р.

Кліщі прокидаються і виходять на «полювання» разом з пробудженням природи – у березні і йдуть на зимівлю у жовтні-листопаді. Тому не слід забувати про них аж до глибокої осені! Кліщі – істоти малоприємні ще й тому, що у раціоні їх харчування впродовж всього життя – виключно кров, у тому числі й людська.

На території України іксодові кліщі – переносники збудників найбільш небезпечних і поширених у всіх регіонах країни захворювань: кліщового вірусного енцефаліту, іксодового кліщового бореліозу (хвороби Лайма), туляремії, гранулоцитарного анаплазмозу людини, марсельської лихоманки та гарячки Ку.

Специфічна профілактика – вакцинація, застосовується лише при кліщовому вірусному енцефаліті. Попередження решти «кліщових» інфекцій базується, в основному, на неспецифічній профілактиці, оскільки вакцини проти них відсутні або недостатньо ефективні.

Одним із шляхів **неспецифічної профілактики** є індивідуальний захист людей від укусів кліщів. Успіх залежить від дотримання простих правил поведінки у місцях їх перебування.

Отже... Кліщі, шукаючи зручне місце нападу, піднімаються на рослини (на висоту 0,5-1,5 м максимально), невисокі гілки дерев та кущів і чіпляються за тварин і людей, які проходять повз. Тому всі розповіді про кліщів, що «падають» або «стрибають» на людину з дерев, – неправдиві. Запах живої істоти кліщі можуть відчути з відстані 10 метрів. Їх набагато більше (в 10-15 разів) на узбіччях лісу, стежках, ніж в гущавині лісу. Небезпека нападу кліща існує не тільки у природних ландшафтах. Дорослі кліщі, личинки і німфи можуть потрапити в житло людини з квітами, дровами, з домашніми тваринами і присмоктатись до людини через декілька днів після перебування у лісі (парку, тощо). Підступність кліщів полягає в тому, що вони присмоктуються до тіла людини непомітно і безболісно, внаслідок чого кліщів виявляють на наступний день після присмоктування, але зазвичай - пізніше.

Варто пам'ятати, що домашні улюбленці (собаки, коти) теж є об'єктом нападу кліщів. Ці тварини можуть не тільки принести кровососів на собі в дім, а й захворіти на ті ж інфекційні захворювання, що й люди (бореліоз, анаплазмоз,

бабезіоз). Тому після прогулянок з домашніми тваринами слід ретельно оглядати їх на предмет виявлення кліщів, а краще – застосовувати спеціальні репеленти (регулярно обробляти тварин перевіреними ефективними засобами від кліщів та бліх).

Застерегти себе і близьких від нападу кліщів можна. Для цього дотримуйтесь таких правил:

1. Одягайте світлий одяг, штани заправляйте в шкарпетки, сорочку в штани, і обов'язково оглядайте один одного (кожні 2-3 години) з метою виявлення кліщів.
2. На відкриті частини тіла нанесіть репелент, що відлякує кліщів. (продаються у великій кількості в торгових мережах)
3. Відпочивайте на сонячних, відкритих галявинах, а не біля кущів.
4. Ходіть на сонячному боці посередині стежин.

Якщо присмоктування кліща все ж відбулось - не лякайтесь, Вашу безпеку гарантує грамотне ***видалення кліща***. Краще зробити це ***у кабінеті медичного закладу***.

За відсутності такої можливості намагайтесь ***самостійно видалити кліща*** одним з наступних методів:

- кліща захоплюють пінцетом якомога ближче до його ротового апарату (під головку) і тримаючи строго перпендикулярно до поверхні укусу, витягують розкачуючи, або вивертаючи навколо осі тіла кліща легкими рухами;
- міцною ниткою перев'язують головну частину кліща і підтягуючи нитку доверху та у боки, витягують із шкіри;
- ефективний і досить простий метод, особливо у польових умовах, полягає у застосуванні пластикової посуду: у склянці або у пляшці роблять кутовий виріз, який підводять під основу кліща, що присмоктався, після чого кліщ легко видаляється.

Пам'ятайте, різкий відрив кліща багаторазово підсилює ризик зараження.

Після видалення кліща місце укусу продезінфікувати (70% спиртом, 5% йодом, спиртвмісними речовинами), а руки вимити з милом. Якщо на шкірі залишилась чорна цятка (при відриві головки або хоботка кліща), обробити її 5% розчином йоду і залишити до природної елімінації, або звернутись до хірурга для видалення. Інформація про місце, час і дату укусу і про те скільки кліщ міг перебувати на шкірі, є важливою для оцінки ризику зараження. Чим він менший, тим менша вірогідність захворювання. Після видалення кліща необхідно обов'язково ***звернутись до лікаря-інфекціоніста***.

Кліща намагайтесь видалити живим і передати в лабораторію для визначення зараженості.

Дослідження кліщів та діагностику хвороби Лайма здійснює лабораторія особливо небезпечних інфекцій ДУ «Львівський обласний лабораторний центр МОЗ України» за адресою: ***м.Львів, вул.Круп'ярська, 27, тел. 276 85 92.***